

Gåden

Der var engang en kongesøn, som drog ud for at se sig om i verden. Den eneste, han havde taget med sig, var en tro tjener. En dag gik de ind i en stor skov, og da det blev aften, vidste de ikke, hvor de skulle sove om natten. Kongesønnen fik imidlertid øje på et lille hus i det fjerne, og da han kom nærmere, så han, at der stod en smuk ung pige udenfor. Han spurgte hende så, om han og hans tjener måtte blive der om natten. "Det må I gerne," sagde pigen bedrøvet, "men jeg råder jer fra det." - "Hvorfor det?" spurgte han. Pigen sukkede. "Fordi min stedmor driver sine troldkunster derinde," sagde hun, "og hun er ikke venlig stemt mod fremmede." Prinsen kunne nok forstå, at det var en slem heks, de var kommet til, men han var ikke bange, og da han ikke havde lyst til at flakke længere rundt i den mørke skov, gik han ind i huset. Derinde sad en gammel kone i en lænestol ved ilden og så på dem med sine røde øjne. "Godaften," sagde hun, "sæt jer kun ned og hvil jer." Derpå gav hun sig til at blæse på ilden, der brændte under en lille gryde. Datteren gjorde tegn til de fremmede, at de ikke skulle spise eller drikke noget, for den gamle lavede trylledrikke. De gik så i seng og sov trygt til den lyse morgen. Da de havde gjort sig rede til at drage af sted, og prinsen allerede havde sat sig op på hesten, kom den gamle ud til dem og sagde: "Vent lidt, I må først drikke et afskedsbæger." Hun gik ind for at hente det, og imidlertid red prinsen af sted, så da hun kom ud, var der ikke andre tilbage end tjeneren, som stod og spændte sadlen fast på hesten. "Bring din herre det," sagde hun og rakte ham et glas, men i samme øjeblik gik det itu, og giften, der sprøjtede hen på hesten, var så stærk, at den øjeblikkelig faldt død om. Tjeneren skyndte sig efter sin herre og fortalte ham, hvad der var sket, men da han ikke ville miste sin sadel, løb han tilbage for at hente den. Da han kom hen til huset, sad der en ravn og hakkede i den døde hest. "Vi får måske ikke noget bedre i dag," tænkte tjeneren, dræbte raven og tog den med sig. De drog nu videre og gik hele dagen uden at komme ud af skoven. Sent om aftenen kom de til et værtshus og gik derind. Tjeneren gav værten raven, for at han skulle lave den til. Huset tilhørte imidlertid tolv røvere, og da de kom hjem og så de fremmede, ville de slå dem ihjel. Først ville de

med værten og gav sig til at spise suppe og ravnekød. Men næppe havde de sunket den første mundfuld, før de faldt døde ned af bænken, for raven havde spist af det giftige hestekød. Der var nu ikke andre tilbage i huset end værtens datter, der ikke havde nogen del i røvernes onde gerninger. Hun viste kongesønnen alle de skatte, der fandtes i huset, men han lod hende beholde det altsammen og red videre med sin tjener. De flakkede længe omkring, og engang kom de til en by, hvor der boede en meget smuk, og meget stolt kongedatter. Hun havde ladet bekendtgøre, at hun ville gifte sig med den, der kunne give hende en gåde, som hun ikke kunne gætte, men gættede hun den, måtte frieren miste sit hovede. Hun havde lov til at tænke sig om i tre dage, men hun var så klog, at hun altid løste gåden længe før. Mange havde allerede sat livet til på denne måde, men da kongesønnen så, hvor dejlig hun var, besluttede han at vove alt for at vinde hende. Han gik så op til hende og spurgte: "Hvad er det: en dræbte ingen og dræbte dog tolv." Hun grundede og grundede på, hvad det dog kunne være, men hun kunne ikke finde ud af det. Hun slog op i sine gådebøger, men der stod ikke nogen løsning. Den gåde gik over hendes forstand. Da hun ikke vidste, hvordan hun skulle klare sig, befalede hun sin pige at liste sig ind i kongesønnens soveværelse og høre, om han ikke talte i søvne. Men tjeneren havde lagt sig i sin herres seng, og da pigen kom ind, rev han hendes kappe af hende og jog hende ud. Næste nat sendte kongedatteren sin kammerjomfru derind for at prøve om hun ikke havde bedre held med sig, men tjeneren tog også hendes kappe og jog hende ud. Kongesønnen troede nu, at han ikke havde mere at frygte, og den næste nat lagde han sig selv i sin seng. Da kom kongedatteren ind med en tågegrå kappe på og satte sig ved siden af ham. Da hun troede han sov, begyndte hun at tale til ham og tænkte, han ville måske som så mange andre svare i søvne. "Hvad er det, en dræbte ingen," spurgte hun. "Det er en ravn, der spiste af en hest, som havde fået gift, og døde deraf," svarede han. "Og hvad er det: og dræbte dog tolv?" spurgte hun igen. "Det er tolv røvere, der spiste raven og døde deraf," svarede han. Han havde imidlertid slet ikke sovet, og da hun ville liste sig bort igen, greb han fat i hendes kappe og beholdt den. Den næste morgen erklærede kongedatteren, at hun havde

løst gåden, lod tolv dommere komme og fortalte dem, hvad opløsningen var. Men kongesønnen bad, om han måtte få lov til at tale og sagde: "Hun har listet sig ind til mig i nat og fået mig til at sige, hvad det var, ellers havde hun ikke kunnet vide det." Dommerne spurgte, om han kunne bevise det, og han lod da tjeneren bringe de tre kapper. Da dommerne så den grå, som prinsessen plejede at bære, sagde de: "Lad den brodere med guld og sølv, så skal den være kongedatterens brudekappe."

* * *